

12.10.2018

Lassila & Tikanoja Oyj
Valimotie 27
00380 HELSINKI

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 23 §

YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ LASSILA & TIKANOJA OYJ:N VÄLIMAAN MATERIAALITEHOKKUUSKESKUSHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

Lassila & Tikanoja Oyj (jäljempänä L & T) on hankkeesta vastaavana toimittanut Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (jäljempänä ELY-keskus) materiaalitehokkuuskeskuksen perustamista koskevan ympäristövaikutusten arviointiselostuksen. Yhteysviranomainen antoi lausuntonsa arviointiohjelmasta 4.5.2018 ja arviointiselostus tuli vireille 26.6.2018.

HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Hankkeen nimi

Välimaan materiaalitehokkuuskeskus, Kiiminki

Hankkeesta vastaava ja YVA-konsultti

Hankkeen suunnittelusta ja ympäristövaikutusten arvioinnista vastaa Lassila & Tikanoja Oyj, Valimotie 27, 00380 Helsinki.

Ympäristövaikutusten arvioinnin on suorittanut hankkeessa konsulttina toimiva Envineer Oy, Ylistönmäentie 24, 40500 Jyväskylä.

Hankkeen kuvaus ja vaihtoehdot

L & T suunnittelee materiaalitehokkuuskeskuksen perustamista Kiimingin Välimaalle Kiimingin kunnan vanhan, suljetun kaatopaikan läheisyyteen noin kuuden kilometrin päähän Kiimingin keskustasta pohjoisen suuntaan kohti Yli-litä. Etäisyys Oulun keskusta on noin 26 kilometriä.

L & T:n suunnittelema materiaalitehokkuuskeskushankkeelle on hankkeesta vastaavan mukaan erityistä tarvetta Pohjois-Suomessa, sillä alueella ei ennestään ole vastaavaa toimintaa. Nykyisellään materiaaleja kuljetetaan Pohjois-Suomesta pitkiäkin matkoja Etelä-Suomeen saakka. Materiaaleja on tarkoitus tuoda alueelle lähinnä Pohjois-Suomen alueelta. Arviointiselostuksen mukaan materiaalitehokkuuskeskus

muodostuu 16 hehtaarin alueesta, josta 10 ha on loppusijoitusaluetta ja 6 ha käsitte-lyaluetta. Tämän lisäksi on tarkoitus rakentaa tarpeelliset vesienkäsittelyrakenteet.

Materiaalitehokkuuskeskuksessa vastaanotettavat materiaalit ja jätteet voivat olla esimerkiksi rakennusten purkujätteitä, tuhkia, kuonia, pilaantuneita maa-aineksia, teollisuuden lietteitä sekä muoviva. Yhdyskuntajätevesiliete ei arviointiselostuksen mukaan kuulu vastaanotettaviin materiaaleihin. Jätteet voivat olla luokitukseltaan tavanomaisia tai vaarallisia.

Koko toiminnan ensisijaisena tavoitteena on arviointiselostuksen mukaan alueelle tuotavien jakeiden prosessointi uusiksi materiaaleiksi, eli suurin osa vastaanotettavista materiaaleista prosessoidaan alueella ja toimitetaan edelleen keskuksen ulkopuolelle kierrätettäväksi tai hyötykäyttöön. Niitä materiaaleja, joita ei voida enää käsitellä uudelleen, loppusijoitetaan alueelle. Selostuksen mukaan vastaanotettavista materiaaleista 10-35 % loppusijoitetaan alueelle. Loppusijoitettavista materiaaleista noin 40 % arvioidaan olevan luokitukseltaan tavanomaista jätettä ja 60 % vaarallista jätettä.

Alueella syntyvät jätevedet ja kaikki likaantuneet vedet johdetaan Taskilan jätevedenpuhdistamolle. Likaantuneille vesille rakennetaan tasausallas rankkasateiden varalta. Alueelle ollaan parhaillaan rakentamassa viemärintiä. Alueen ulkopuoliset vedet sekä alueella muodostuvat, laadultaan tavanomaiset ja likaantumattomat hu-levedet on tarkoitus johtaa alapuoliseen vesistöön laskeutusaltan kautta.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on käsitelty kahta kapasiteetiltan erilaista vaihto-ehtoa sekä niin sanottua nollavaihtoehtoa;

Vaihtoehto VE0: Hanketta ei toteuteta lainkaan.

Vaihtoehto VE1: Hankealueelle rakennetaan materiaalitehokkuuskeskus, jonne vastaanotettavien jätteiden ja muiden materiaalien määrä on enintään 150 000 tonnia vuodessa.

Vaihtoehto VE2: Muutoin sama kuin VE1, mutta vastaanotettavien jätteiden ja muiden materiaalien määrä on enintään 350 000 tonnia vuodessa.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin, joilla todennäköi- sesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet on lueteltu YVA-lain liitteessä 1. Nyt kyseessä oleva materiaalitehokkuuskeskus- hanke edellyttää arviointimenettelyn soveltamista YVA-lain liitteen 1 kohdan 11) (jä- tehuolto) alakohdian a) ja b) perusteella.

Arviointiselostus on hankkeesta vastaavan laatima arvio hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä an- netun asetuksen (277/2017) 4 §:ssä säädetään tarkemmin arviointiselostuksen si- sällöstä. Arviointiselostuksessa kuvataan muun muassa hankkeen eri vaihtoehtojen merkittävät ympäristövaikutukset, niiden lieventämiskeinot sekä ehdotukset ympäris-

tövaikutusten rajoittamiseksi tai ehkäisemiseksi. Yhteysviranomainen laatii arviointiselostukseen perehdyttyään perustellun päätelmän hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista.

YVA-menettelyn yhteydessä on järjestetty yleisötilaisuudet Kiimingissä 15.3.2018 sekä 7.8.2018. Hankkeesta vastaava on pitänyt lisäksi niin kutsuttuja tupailtoja hankkeen vaikutusalueen asukkaille ja mökkiläisille kesän 2018 aikana. Tupailtojen keskusteluja on selostuksen mukaan hyödynnetty erityisesti väestöön, elinoloihin ja viihtyvyyteen liittyvien vaikutusten arvioinnissa.

OSALLISTUMISEN JÄRJESTÄMINEN JA YHTEENVETO ARVIOINTISELOSTUKSESTA ANNETUISTA LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Tiedottaminen ja kuuleminen

Arviointiselostuksesta on tiedotettu kuuluttamalla siitä Oulun kaupungin sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen virallisilla ilmoitustauluilla 29.6.2018 - 15.8.2018. Arviointimenettelyn vireilläolosta on lisäksi tiedotettu sanomalehti Kalevassa sekä Rantapohja-lehdessä. Arviointiselostus oli kuulutusajan nähtävillä Oulun kaupungin palvelupiste Oulu10:ssä, Kiimingin kirjastossa sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa. Lisäksi arviointiselostus on ollut sähköisesti luettavissa osoitteessa <http://www.ymparisto.fi/valimaanmateriaalitehokkuuskeskusYVA>. Arviointiselostuksesta järjestettiin yleisötilaisuus Kiimingin kirjastolla 7.8.2018.

Yhteysviranomainen pyysi arviointiselostuksesta lausunnot seuraavilta tahoilta:

Oulun kaupunki
 Oulun Vesi liikelaitos
 Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos
 Pohjois-Pohjanmaan liitto
 Pohjois-Suomen aluehallintovirasto / Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
 Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
 Lapin ELY-keskus / Kalataloustehtävät
 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
 Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi
 Liikennevirasto
 Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos
 Luonnonvarakeskus LUKE
 Pohjois-Pohjanmaan museo
 Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry
 Suomen riistakeskus, Oulu
 Kiimingin-Ylikiimingin riistanhoitoyhdistys ry
 Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri ry
 Kiimingin suuralueen yhteistyöryhmä
 Tarhalan yksityistien tiekunta
 Tervajärven-Kotajärven-Alajärven kyläyhdistys ry
 Pohjois-Kiimingin omakotiyhdistys ry
 Kiiminkien luonnonsuojeluyhdistys ry

Lausunnot ja mielipiteet

Arviointiselostuksesta annettiin yhteensä viisitoista lausuntoa ja mielipidettä. Viranomaisten antamat lausunnot ovat hankkeen toteuttamista puoltavia tietyin reunaehdoin, mutta Kiimingin alueella toimivien yhdistysten ja yksityishenkilöiden mielipiteistä näkyy edelleen huoli hankkeen vaikutuksista erityisesti liikenteeseen sekä alapuolisiin vesistöihin. Myös melusta, pölystä, hajusta sekä vaikutuksista Kiiminkijoen Natura 2000 -alueeseen on mielipiteissä esitetty huolta.

Liikennemäärien lisääntymisestä ollaan huolissaan erityisesti Kuusamontien-Kiimingintien-Purontien risteyksessä, mikä on tälläkin hetkellä ajoittain ongelmallinen paikka sekä Purontieltä Oulua kohti kääntyville autoilijoille, että Kuusamontietä ylittävälle koululaisille. Myös Kiimingintien varren asukkaiden taholta on esitetty huoli kasvavan raskaan liikenteen vaikutuksista liikenneturvallisuuteen Kiimingintiellä.

ARVIOINNIN RIITTÄVYYS JA LAATU

Perustellun päätelmän laatimiseen ovat osallistuneet Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa seuraavat henkilöt: tiensinööri Päivi Hautaniemi, asiantuntija Jarkko Pietilä, ylitarkastaja Jaana Rintala, alueidenkäytönasiantuntija Elina Saine, ylitarkastaja Lotta Sundström ja ylitarkastaja Heli Törrtö.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen sisällöstä säädetään ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (YVA-asetus 277/2017) 4 §:ssä. Arviointiselostus vastaa sisällölliseltä kattavuudeltaan pääosin asetuksen edellyttämää kokonaisuutta. Seuraavassa on esitetty arviointiin liittyviä huomioita ja tarkentamistarpeita, jotka tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa.

Hankkeen vaihtoehdot ja vaikutusten tarkastelualue

Hankkeen sijaintipaikan osalta ei ole ympäristövaikutusten arvioinnissa selvitetty vaihtoehtoisia paikkoja. Tätä ei ole kuitenkaan katsottava arvioinnin puutteeksi, sillä Välimaan alue on Oulun seudulla Ruskon lisäksi ainoa alue, jossa on sekä maakuntakaava- että yleiskaavatasolla lainvoimainen kaavamerkintä haetulle toiminnalle. Näiden kaavoitusprosessien yhteydessä on tehty laajat selvitykset mahdollisista sijaintipaikoista ja Välimaan alue on osoittautunut selvityksissä parhaaksi. Hankkeen on tarkoitus palvella erityisesti Oulun seutua noin 200 kilometrin säteellä, joten sijaintipaikan valinta on hyvin perusteltu.

Selostuksessa on kuvattu riittävän selkeästi hankkeen tarkoitus, sijoittuminen sekä käsiteltävät jätemäärät sekä kyseeseen tulevat käsittelymenetelmät. Käsittelyyn tulevien jättejakeiden tarkemmasta laadusta ei ole selostuksessa tietoja, vaan jakeet on esitetty yleisellä tasolla. Materiaalien käsittelymenetelmien osalta on todettu, että selostuksessa esiteltujen menetelmien lisäksi muitakin käsittelymenetelmiä voidaan käyttää. Ympäristölupahakemuksessa esittää tarkemmin vastaanotettavat jättejakeet sekä käytettävät käsittelymenetelmät.

Tarkastellut toteutusvaihtoehdot poikkeavat toisistaan vain vastaanotettavien jätteen määrien osalta, minkä vuoksi toteutusvaihtoehtojen välillä ei ympäristövaikutuksissa ole todettu merkittäviä eroja. Pienet erot tiettyjen vaikutusten laajuudessa tai voimakkuudessa eivät yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan muuta niiden arviointia merkittävyttä.

0-vaihtoehtoa on tarkasteltu vain hankealueen maankäytön kannalta, ei lainkaan siltä kannalta, missä ja millä tavoin jo tällä hetkellä Pohjois-Suomen alueella muodostuvat jätteet ja materiaalit tulevaisuudessa käsiteltäisiin, mikäli hanketta ei toteuteta. Tämä on katsottava jossain määrin arvioinnin puutteeksi.

Pintavedet

YVA-selostuksessa käytetyt ympäristölaatunormit olivat osin vanhentuneita (muutossäädös 8.12.2016/1090). Nikkelin voimassa oleva ympäristölaatunormi on 5 µg/l, kun huomioidaan taustakuormitus. Lyijyn ympäristölaatunormi on turvemaiden joissa taustakuormitus huomioiden 1,7 µg/l. Sekä lyijyn että nikkelin osalta ympäristölaatunormin pitoisuustaso ylittyy Sivusuon valtaojassa ajoittain jo ilman hankkeen kuormitusta. Metallien ympäristölaatunormi viittaa kuitenkin liukoiseen pitoisuuteen eli liuosfaasiin vesinäytteessä, joka on saatu suodattamalla 0,45 µm:n suodattimella tai jonkin muun vastaavan esikäsittelyn avulla. Lyijyn ja nikkelin ympäristölaatunormi koskee liukoisien pitoisuuden biosaatavaa osuutta.

Kadmiumin ympäristölaatunormi on sisävesillä 0,1 µg/l, kun huomioidaan taustakuorma. Pisteessä P5 Sivusuon valtaojassa pitoisuus on vaihdellut välillä <0,01...<0,5 µg/l ja pitoisuuslisäykseksi on arvioitu 0,1-0,2 µg/l. Pitoisuuslisäys on merkittävä, kun verrataan sitä ympäristölaatunormiin ja Sivusuon valtaojan nykyiseen pitoisuuteen. Elohopealle ympäristölaatunormi on asetettu kalan lihaksen elohopeapitoisuudelle. Elohopeapitoisuus on pisteessä P5 vaihdellut välillä <0,05...0,07 µg/l ja pitoisuuslisäykseksi on arvioitu 0,005-0,01 µg/l.

Valtioneuvoston asetusta vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006) sovelletaan vesistöjen lisäksi myös uomiin (ojat, norot ja muut vesiuomat) sekä altaisiin (sis. lähteen, kaivon, muun vedenottamon, vesisäiliön ja tekolamikon). Noroon ja ojaan ei kuitenkaan sovelleta 6 §:ssä tarkoitettua ympäristölaatunormia koskevia säännöksiä, eli ojassa ja norossa voi olla pitoisuuksia, jotka ylittävät ympäristölaatunormissa esitetyn pitoisuuden (Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006) siihen tehtyjne muutoksiin (1818/2009 ja 868/2010) sekä perustelumistio). Vesilain määritelmän mukaan Sivusuon valtaoja ei ole vesistö.

Vesienhoidon tavoitteet ja valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista edellyttävät huomioimaan metallikuormitukset ja niiden vaikutukset vesistöissä aiempaa täsmällisemmin. Erityisesti vaarallisten prioriteettiaineiden, kuten kadmiumin ja elohopean päästöjä ja vaikutuksia tulee pyrkiä vähentämään. Materiaalitehokkuuskeskus uutena hankkeena saattaa lisätä näiden aineiden päästöjä. Hankkeen ympäristölupakäsittelyssä tulee riittävässä määrin kiinnittää huomiota näiden aineiden tarkkailuun ja päästöjen minimoimiseen.

YVA-selostuksessa oli arvioitu metallien pitoisuuslisäyksiä Jolosjoessa. Epäselväksi jäi, missä kohden Jolosjokea pitoisuuslisäystä oli tarkasteltu. Yhteysviranomainen kuitenkin toteaa, että Jolosjoessa pitoisuuslisäykset ovat pieniä ja pitoisuustaso jää selvästi alle ympäristölaatunormin. Tällöin metalleista ei pitäisi olla odotettavissa merkittäviä haitallisia vaikutuksia vesieliöstölle.

Metallien pitoisuuslisäykset ovat YVA-selostuksen arvion mukaan Taskilan jäteveden puhdistamolla sinkkiä lukuun ottamatta alle mikrogramman litrassa. Esimerkiksi kadmiumin ympäristölaatunormi on kuitenkin hyvin alhainen 0,1 µg/l ja siihen suhteutettuna arvioitu kadmiumpitoisuuden lisäys Taskilan jätevedenpuhdistamolla on kuitenkin kohtalaisen merkittävä.

Viemäriin johdettavien vesien osalta on suunnittelussa ja jatkotyössä huomioitava Oulun Vesi liikelaitoksen lausunnossa esitetyt jätevesimääriin, jäteveden laatuun ja tasausaltaiden mitoittamiseen liittyvät tekniset seikat.

Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus

Yhteysviranomainen katsoo, että luontotyyppi- ja kasvillisuusselvitys on tehty riittäväällä tarkkuudella ja hankealueen ympäristöstä on tunnistettu huomionarvoiset luontokohteet. Selostuksessa kuitenkin viitataan myös aiempaan luontoselvitykseen, mutta sen tuloksia ei kuitenkaan tuoda ilmi.

Meluvaikutukset

Arviointiselostuksen mukaan hankkeen vaikutuksesta melutasot ovat lähimpien loma-asuntojen kohdalla suurimmillaan ympäristömelun ohjearvon tasalla. Toimintojen ollessa täysimääräisenä käytössä ja sääolosuhteiden ollessa melun leviämislle suotuisat, voi melutaso tieliikenteen sekä toimintojen melupäästöjen yhteisvaikutuksesta ylittää melun ohjearvon. Loma-asuntojen melutasoihin vaikuttaa arviointiselostuksen mukaan kuitenkin merkittävimmin Kiimingintien liikenne. Arviointiselostuksessa ei ole tarkemmin eritelty sitä, mikä on liikenteen ja mikä varsinaisen materiaali-
tehdokkuuskeskuksen osuus melun ohjearvojen ylityksessä. Hankkeen jatkosuunnittelussa tieliikenteen ja varsinaisen toiminnan merkitys meluohjearvojen ylityksessä tulee eritellä ja esittää tarvittaessa toimenpiteet, joilla päästään valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisiin melun ohjearvoihin.

Varsinainen meluselvitys, josta kävisi ilmi muun muassa melumallinnuksessa käytetyt laskentaparametrit, olisi tullut esittää arviointiselostuksen erillisenä liiteaineistona.

Onnettomuudet ja poikkeustilanteet

Mahdollisiin onnettomuuksiin ja muihin poikkeustilanteisiin varautumisessa on jatkosuunnittelussa huomioitava pelastuslaitoksen lausunnossa esitetyt asiat. Lisäksi jo ympäristölupahakemuksessa on huomioitava ympäristönsuojelulain 15 §:n mukainen ennalta varautumisvelvollisuus.

Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö

YVA-selostuksessa on kuvattu kohtuullisen kattavasti alueen kaavoitustilannetta ja arvioitu vaikutukset kaavoitukseen, vaikkakaan lähtöaineistossa esitellään maakuntakaavoista karttamuodossa ainoastaan Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaava. Nykytilatiedoista ei käy ilmi, koskevatko aluetta jotkin maakuntakaavojen tai yleiskaavojen yleismääräykset. Yhteysviranomaisen toteaa, että Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 11.6.2018, mutta hyväksymispäätöksestä on valitettu. Valitukset eivät koske hankealuetta. Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus tehnee loppuvuodesta 2018 päätöksen, miltä osin 3. vaihemaakuntakaava tulee voimaan.

Vaikutusten arvioinnissa ei ole huomioitu vaikutuksia yksittäisiin kohteisiin, kuten asuinrakennuksiin ja loma-asuntoihin. Maankäytön osalta vaikutuksia on arvioitu vain suoraan hankealueen osalta, ei koko vaikutusalueelta, joten arviointi on osin puutteellinen.

Maisema, kaupunkikuva ja kulttuuriperintö

Maiseman osalta jää epäselväksi, minne ja kuinka kauas loppusijoitusalueen kummut näkyvät, esimerkiksi näkyvätkö ne joillekin asuin- tai lomarakennuspaikoille tai tiemaisemaan. Arvioinnissa on todettu, ettei hankealueen läheisyydessä sijaitse maisemamuutokselle herkkiä kohteita. Kuitenkin lähin asuinrakennus sijaitsee 800 metrin etäisyydellä. Yleisesti ottaen arviointi maiseman osalta on toteavaa ja yleispiirteistä eikä siitä selviä kunnolla, mihin arviointi todellisuudessa pohjautuu. Selostuksessa ei ole esimerkiksi näkymäalueanalyysiä tai vaihtoehtoisesti tarkempaa karttatarkastelua, josta kävisi ilmi vaikutusalueen pinnan muodot ja herkätkä kohteet, joten tehtyjen johtopäätösten arvioiminen on vaikeaa. Maisemavaikutusten arviointi jää osin puutteelliseksi.

YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ

Johtopäätökset hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista

Arvioinnissa ei ole löydetty todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia käytetyillä tarkastelumenetelmillä. Ainoastaan liikennevaikutukset on tunnistettu merkittävyydeltään kohtalaisiksi. Kaikki muut ympäristövaikutukset on arvioitu merkittävyydeltään pieniksi.

Arvioinnissa ei ole yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan merkittäviä epävarmuuksia, sillä lähtötietoja on kaikkiin arvioitaviin asioihin ollut saatavissa kattavasti lukuisista eri lähteistä ja alueella on tehty aiemmin lukuisia erilaisia selvityksiä, myös YVA-selvitys. Arvioinnissa on käytetty yleisesti hyväksytyjä menetelmiä ja kriteereitä. Yhteysviranomaisen katsoo, että ympäristövaikutusten arviointi on suoritettu asiallisesti ja vaikutusten merkittävyyden arviointi on perusteltu hyvin.

Toteutusvaihtoehtojen väliset erot ympäristövaikutuksissa on arvioitu vähäisiksi. Yhteysviranomaisen katsoo, että toteutusvaihtoehtojen väliset erot ympäristövaikutuksissa voisivat tulla esille lähinnä liikennevaikutuksissa ja siinäkin vain niin vähäisessä määrin, että eroa merkittävyydelle ei ole vaihtoehtojen välille saatu.

Vaikutusten tarkastelualueen laajuus on ollut arvioinnissa yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan riittävä lähes kaikkien ympäristövaikutusten osalta. Lievät puutteet on mainittu edellisessä kappaleessa.

Liikennevaikutukset on arvioinnissa tunnistettu merkittävimmiksi ympäristövaikutuksiksi toteutusvaihtoehdosta riippumatta, mutta nekin on arvioitu merkittävyydeltään vain kohtalaisiksi. Liikennevaikutusten vähentämiseen hankkeesta vastaavalla on hyvin vähän omassa toimivallassaan olevia vaikutusmahdollisuuksia. Välimaan alueen liikennejärjestelyjen yleissuunnittelun käynnistyessä on syytä olla yhteydessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikennevastuualueelle.

Paikallisilta tahoilta annettujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella käy ilmi, että vuoropuhelua paikallisten toimijoiden ja asukkaiden sekä hankkeesta vastaavan välillä tarvitaan edelleen hankkeen sosiaalisen hyväksyttävyyden vuoksi, vaikka arvioinnissa vaikutukset esimerkiksi väestöön tai elinoloihin on arvioitu vähäisiksi.

Rakentamisen massatase on selostuksessa esitetty havainnollisesti. Alueelta ei ole rakentamisen vuoksi juurikaan tarpeen kuljettaa massoja pois, vaan sinne täytyy tuoda ulkopuolelta jonkin verran massoja, koska alue on tarkoitus pengertää. Rakentamiseen käytettävät massat voivat olla esimerkiksi pilaantumattomia ylijäämämaita. Pengertäminen vähentää mahdollisia vesistövaikutuksia huomattavasti, sillä tällöin ei ole tarpeen alentaa pohjaveden pintaa eikä mahdollisia happamia sulfaattimaita ole tarpeen merkittävässä määrin poistaa. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan rakentamisen aikaisia ympäristövaikutuksia on pyritty aktiivisesti vähentämään ja arvioinnissa esitetyt keinot ovat siihen hyviä.

Ohjelmavaiheeseen verrattuna erilaiset vesienhallintakeinot, kuten käsittelykenttien kaksoisputkijärjestelmä, rakentamisen ja täytön vaiheistus sekä alueen rakentamistapa ovat tarkentuneet huomattavasti ja ne on esitetty selostuksessa havainnollisesti. Hankkeen toteuttamisella ei ole vaikutuksia vedenhankintaan tai luokiteltuihin pohjavesialueisiin, sillä etäisyys pohjavesialueisiin on suuri, maaperän vedenjohtokyky hankealueen lähistöllä on pääosin heikko ja lähialueella ei ole talousvesikajvoja.

Ravinnepitoisuuksien lisäykset alapuolisissa vesissä ovat erittäin vähäisiä. Kiintoainekuormitusta tulee jossain määrin rakentamisen aikana ja se voi aiheuttaa tilapäistä samentumista lähialueen vesissä. Lieventävänä toimenpiteenä vesistökuormituksen vähentämiseksi voisi tarkastella hulevesien pintavalutusmahdollisuuksia tasausaltaan jälkeen jo rakennusvaiheen alussa.

Yhteysviranomaisen pitää hyvänä ratkaisuna sitä, että kuormittavimmat alueen vedet johdetaan viemäriä pitkin Taskilan jätevedenpuhdistamolle. Toiminnan alkainen vesistökuormitus jää siten vähäiseksi. YVA-selostuksessa oli pääosin riittävällä tarkkuudella arvioitu viemäriin johdettavan veden määrää ja laatua sekä maastoon johdettavien hulevesien määrää ja laatua sekä näiden vaikutusta. Yhteysviranomaisen

näkemyksen mukaan lisääntynyt ravinnekuormitus näkyy jossain määrin Sivusuon valtaojassa ja Isossa Ahvenlammissa, mutta Jolosjoessa pitoisuuslisäykset ovat erittäin vähäisiä, arvioinnin mukaan enimmillään 0,6 %. Jolosjoki kuuluu Kiiminkijoen Natura 2000 -alueeseen, mutta esimerkiksi Iso Ahvenlampi ja Sivusuon valtaoja eivät kuulu. Ravinnekuormituksen lisäys Taskilan jätevedenpuhdistamolla on myös erittäin vähäinen, eikä havaittavasti lisää ravinnekuormitusta Oulun edustalla.

Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeen vaikutukset luonnon monimuotoisuudelle ovat vähäiset, sillä hankkeen vaikutuspiirissä on varsin tavanomaista metsätalousvaltaista aluetta, jossa ei ole erityisiä luontoarvoja. Selostuksessa on arvioitu hankkeen vesistövaikutukset Kiiminkijoen Natura 2000 -alueeseen. Vaikutukset Natura-alueeseen on arvioitu asianmukaisesti, eikä hanke uhkaa Kiiminkijoen Natura-alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan direktiivilaji viitasammakon kartoitus on tehty asianmukaisesti. Hankealueen läheisyydestä löydettiin viitasammakkoa, mutta hankkeen toteuttaminen ei tuhoa viitasammakon lisääntymis- tai levähdyspaikkoja.

Yhteisvaikutukset muihin hankkeisiin sekä hankealueella, että muihin jätteenkäsittelyhankkeisiin laajemmin Oulun seudulla on selostuksessa otettu riittävästi huomioon. Hyödynnettäviä jätteitä ja materiaaleja muodostuu arvion mukaan Pohjois-Suomessa niin runsaasti, että materiaalien riittävyyden näkökulmasta hankkeen toteuttamiskelpoisuus on hyvä, vaikka Oulun alueelle tulisi myös kilpailevaa toimintaa.

Hanke on voimassa olevien kaavojen näkökulmasta toteuttamiskelpoinen. Välimaan alue on sekä maakunta- että yleiskaavatasolla merkitty jätteenkäsittelyalueeksi. Myös poikkeuksellisten tilanteiden huomiointi on arvioinnissa ollut pääosin kattavaa. Myös elinkeinoin kohdistuva vaikutustarkastelu on ollut riittävän kattavaa. Toteutessaan hanke edistäisi kiertotalouteen perustuvaa yritystoimintaa ja sillä olisi myös positiivinen työllisyyttä lisäävä vaikutus.

Yhteysviranomaisen ohjelmalausunnon huomioon ottaminen on ollut riittävää ja arviointiselostuksessa on yksilöity vastaukset ohjelmalausunnon huomioon ottamisesta.

Perustelut

Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä perustuu YVA-lain 19 §:ssä sekä YVA-asetuksen 4 §:ssä asetettuihin arviointiselostuksen sisältövaatimuksiin, selostuksessa esitettyihin hankkeen kuvauksiin ja selvityksiin, niiden tuloksiin ja tulosten arviointiin sekä selostuksesta annettujen lausuntojen ja mielipiteiden sisältöön.

Kokonaisuutena arvioiden selostus vastaa laadultaan ja sisällöltään asiasta annettujen säädösten vaatimuksia. Yhteysviranomaisen on kirjannut arvioinnin riittävyys ja laatu -kappaleeseen kunkin vaikutusosion kohdalle sellaiset puutteet, joita tulee tarkastella laajemmin hankkeen jatkosuunnittelussa.

Muita huomioita

Jätteenkäsittelyn BAT-päätelmät on julkaistu 17.8.2018. Päätelmien piiriin kuuluu esimerkiksi jätteen esikäsittely, mutta ei jätteiden loppusijoitustoiminta. Jätteiden loppusijoitusta säätelevät kaatopaikkadirektiivi sekä kaatopaikka-asetus. Jätteenkä-

sittelyn BAT-päätelmien piiriin eivät kuulu myöskään jätteenpolton kuonat ja ari-natuhkat, joita säätelee jätteenpolton BREF. Arviointiselostuksessa ei mainita sitä, onko suunniteltu toiminta niin sanottu direktiivilaitos. Jättemäärien perusteella laitos tulee todennäköisesti olemaan direktiivilaitos, mutta muitakin perusteita saattaa olla.

Edellä mainitut tiedot tulee esittää riittävän täsmällisesti ja kattavasti ympäristölupa-hakemuksessa. Suunniteltaessa jätteiden käsittelytapoja on huomioitava jätelain 8 §:n mukainen etusijajärjestys, jota on aina noudatettava. Lisäksi on esitettävä jätelain 120 §:n mukainen suunnitelma jätteen käsittelyn seurannan ja tarkkailun järjestämisestä.

YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELLUSTA PÄÄTELMÄSTÄ TIEDOTTAMINEN

Yhteysviranomaisen lähettää perustellun päätelmän sekä saamiensa lausuntojen ja mielipiteiden kopiot hankkeesta vastaavalle. Päätelmä lähetetään lisäksi tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille, vaikutusalueen kunnille sekä muille lausunnon antaneille ja mielipiteensä esittäneille. Alkuperäiset lausunnot ja mielipiteet arkistoidaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa.

Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä on nähtävänä internet-sivulla osoitteessa <http://www.ymparisto.fi/valimaanmateriaalitehokkuuskeskusYVA>.

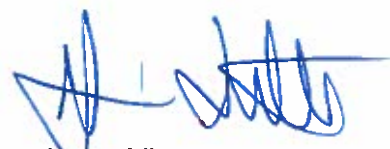
SUORITEMAKSU, MAKSUN MÄÄRÄYTYMISEN PERUSTEET JA MAKSUA KOSKEVA OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksu 11 000 euroa.

Maksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) nojalla annetun, 1.1.2018 voimaan tulleen valtioneuvoston asetuksen 1066/2017 liitteenä olevan maksutaulukon perusteella (tavanomainen hanke). Lasku lähetetään myöhemmin valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskukselta. Oikaisuvaatimusohje on päätelmän liitteenä.

Johtaja
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Jorgas Liimatta

Ylitarkastaja

Juha Kangaskokko

LIITTEET	(hankkeesta vastaavalle) maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus arviointiselostuksesta esitetyt lausunnot ja mielipiteet
JAKELU	Lassila & Tikanoja Oyj Elintarviketurvallisuusvirasto Evira Liikennevirasto Oulun kaupunki / Yhdyskuntalautakunta Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtokunta Oulun Vesi liikelaitos Pohjois-Pohjanmaan liitto Pohjois-Pohjanmaan museo Pohjois-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristöluvat Turvatekniikan keskus Tukes Kiiminkien luonnonsuojeluyhdistys ry Kiiminkijoen kalastusalue Pohjois-Kiimingin omakotiyhdistys Tervajärven-Kotajärven-Alajärven kyläyhdistys ry Kannanottonsa esittäneet yksityishenkilöt

